

Будник Л.А.

к.е.н, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,

Будник І.М.

здобувач ступеня доктора філософії,

Західноукраїнський національний університет

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ БІЗНЕСУ

Цифрові технології стрімко змінюють ландшафт сучасного бізнесу, відкриваючи нові можливості та створюючи нові ризики. Економічна безпека бізнесу стає все більш залежною від здатності компаній інтегрувати ці технології, зберігаючи при цьому стабільність та захист від загроз. Цифровізація відкриває нові можливості як для підприємств, так і споживачів, але і несе великі ризики втрати частки ринку, або й банкрутства підприємств традиційних галузей економіки [1, с.68]. Цифрові технології впливають на економічну безпеку бізнесу, зокрема, на кібербезпеку, автоматизацію, аналіз даних та цифрову трансформацію.

Цифрові технології значно розширюють можливості захисту бізнесу від різних кіберзагроз. Застосування передових методів шифрування, двохфакторної аутентифікації та систем виявлення вторгнень дозволяють ефективніше запобігати несанкціонованому доступу до конфіденційної інформації.

З іншого боку, зростання кількості кіберзагроз вимагає від бізнесу постійного моніторингу та оновлення систем безпеки. Фішинг та інші види кіберзлочинності можуть призвести до значних фінансових втрат та репутаційних ризиків. Віруси, трояни та інші види шкідливого програмного забезпечення можуть проникати в корпоративні мережі, завдаючи значної шкоди. Вони можуть красти конфіденційну інформацію, пошкоджувати дані або порушувати роботу систем. Ransomware-атаки стають все більш поширеними. Вони блокують доступ до даних або

системи до тих пір, поки не буде виплачено викуп. Такі атаки можуть призвести до значних фінансових втрат та порушення бізнес-процесів. DDoS-атаки спрямовані на виведення з ладу веб-сайтів або онлайн-сервісів шляхом перевантаження їх трафіком. Це може призвести до зупинки бізнес-операцій.

Для мінімізації цих ризиків компанії повинні впроваджувати передові технології захисту, навчати персонал, регулярно оновлювати системи та мати чіткий план реагування на інциденти. Лише комплексний підхід до кібербезпеки дозволить забезпечити стабільний розвиток бізнесу в цифрову епоху.

Автоматизація дозволяє компаніям оптимізувати бізнес-процеси, зменшити витрати на операційну діяльність та підвищити ефективність. Використання роботизованих систем та штучного інтелекту (ШІ) забезпечує швидкість і точність виконання рутинних завдань, зменшуючи ймовірність помилок.

Водночас, залежність від автоматизованих систем може створювати додаткові ризики. Збої в роботі програмного забезпечення або технічні неполадки можуть призвести до зупинки бізнес-процесів, що негативно впливає на економічну безпеку.

Цифрові технології дозволяють збирати та аналізувати великі обсяги даних, що допомагає бізнесу краще розуміти ринкові тенденції та потреби клієнтів. Аналітика даних сприяє прийняттю обґрунтованих рішень, підвищуючи конкурентоспроможність компанії. Проте, неправильний аналіз даних або недостатня їх захищеність можуть призвести до помилкових рішень та втрати конфіденційної інформації. Компанії повинні інвестувати в безпеку даних та розвивати компетенції в області аналізу даних для мінімізації цих ризиків.

Цифрова трансформація дозволяє компаніям адаптуватися до змінного ринкового середовища, впроваджуючи нові технології та

інноваційні бізнес-моделі. Це може сприяти зростанню доходів, підвищенню ефективності та збільшенню ринкової частки. Технології цифрової трансформації бізнесу широко застосовуються в кількох напрямках:

1. Розробка поліпшеної моделі розвитку бізнесу на основі цифровізації та стремління до модернізації.

2. Розробка цифрових послуг і товарів або модернізація існуючих під сучасні технології.

3. Діджиталізація бізнес-процесів для спрощення та доступності управління життєвим циклом продуктів.

4. Автоматизація збору, обробки та зберігання даних.

5. Діджиталізація для управління виробничими процесами.

6. Управління мережами поставок та виконання адміністративних функцій підприємства.

7. Ефективна автоматизація ручної праці співробітників за допомогою впровадження роботів та електронного документообігу [2].

Однак, процес цифрової трансформації може бути складним та витратним. Відсутність чіткого плану, недостатня підготовка персоналу та недооцінка ризиків можуть призвести до фінансових втрат та зниження конкурентоспроможності.

Цифрові технології мають значний вплив на економічну безпеку бізнесу, пропонуючи як нові можливості, так і створюючи нові ризики. Для забезпечення економічної безпеки компаніям необхідно впроваджувати передові технології, одночасно інвестуючи в кібербезпеку, автоматизацію, аналіз даних та процеси цифрової трансформації. Лише комплексний підхід дозволить бізнесу ефективно адаптуватися до цифрової епохи, забезпечуючи стабільний розвиток та захист від загроз.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дергалюк Б.В. Вплив цифрової трансформації на забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2023. №26. С.65-68.

2. Що таке цифровізація і навіщо вона потрібна? URL: <https://www.xerox.com/uk-ua/services/insights/shcho-take-tsifrov-zats-ya-nav-shcho-vona> (дата звернення: 23.03.2024).

Левочко А. В.

студентка групи МП-11,

науковий керівник Будник Л.А.,

к.е.н., доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,

Західноукраїнський національний університет

ЗАХИСТ ПРИВАТНОСТІ В ЕРУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ПРАВОВІ ВИКЛИКИ

Штучний інтелект стає все більш важливою частиною нашого цифрового життя, проникаючи в різні сфери - від медицини до побуту. Цей стрімкий розвиток штучного інтелекту революціонує наше життя, але він також несе з собою значні виклики для приватності. З кожним кроком вперед у розвитку технології штучного інтелекту зростає потреба в ретельному розгляді правових аспектів, пов'язаних зі збором, обробкою та зберіганням персональних даних. Штучний інтелект збагачує наше життя багатьма способами. Підвищення ефективності та зниження витрат, значний прогрес у медицині та дослідженнях, підвищення безпеки транспортних засобів і загальної зручності - ось лише деякі аспекти нашого життя, де штучний інтелект відіграє вагомую роль. Як і будь-яка